

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.482/2025/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács
elnöke
Dr. Nagy Antal, előadó
bíró
Dr. Harangozó Attila,
bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. október 7.
Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény
Terhelt(ek): IV. rendű
Első fok: Miskolci Járásbíróság, 32.B.474/2022/193., ítélet,
tárgyalás, 2024. február 15.
Másodfok: Miskolci Törvényszék, 7.Bf.449/2024/12., végzés,
nyilvános ülés, 2025. január 20.

Az indítvány előterjesztője: a IV. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a IV. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Miskolci Járásbíróság 32.B.474/2022/193. számú ítéletét, illetve a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság 7.Bf.449/2024/12. számú végzését a IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Miskolci Járásbíróság a 2024. február 15. napján meghozott 32.B.474/2022/193. számú ítéletével a IV. rendű terheltet kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés negyedik fordulat] miatt – mint visszaesőt – 3 év börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 100.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság a IV. rendű terhelt vagyonára 64.000 forint erejéig vagyonekbobzást rendelt el, továbbá a Kazincbarcikai Járásbíróság

16.B.417/2016/44. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés kapcsán alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette.

[2] A terhelti és védelmi fellebbezések folytán eljáró Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2025. január 20-án kihirdetett 7.Bf.449/2024/12. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] II. 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a IV. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel, a Be. 648. § b), illetőleg 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt felülvizsgálati okra hivatkozással.

[4] Indítványában kifejtette, hogy a másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék 2025. január 20. napján megtartott nyilvános ülésén a IV. rendű terhelt már nem rendelkezett védővel, mivel korábbi meghatalmazott védője 2025. január 15. napjától bírói kinevezést nyert, melyből fakad, hogy a nyilvános ülést olyan személy távollétében tartották meg, akinek jelenléte kötelező lett volna.

[5] Érvelése szerint a határozat kihirdetése céljából tartott nyilvános ülés nem lett volna megtartható védő hiányában, mely hibát feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértésként jelölt.

[6] Indítványozta ezért a másodfokú bíróság ügydöntő határozatának hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását.

[7] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.603/2025/2. számú átiratában a IV. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát alaptalannak tartotta.

[8] A büntetőeljárás törvény 44. § a) pontjában írtak idézése mellett hangsúlyozta, hogy a kábítószer-kereskedelem büntette miatt folyó büntetőeljárásban a IV. rendű terhelt tekintetében a védő részvétele kötelező volt. A másodfokú eljárás pontos kronológiájának leírása mellett mutatott rá, hogy a IV. rendű terhelt meghatalmazott védője szabályszerű idézése ellenére – időközbeni bírói kinevezése okából – nem jelent meg a határozat kihirdetése céljából kitűzött nyilvános ülésen, azáltal pedig eljárási szabálysértés történt, hogy a törvényszék a kötelező védelem ellenére nem gondoskodott védő kirendeléséről. Ez azonban nem tekinthető felülvizsgálati okot megalapozó feltétlen eljárási szabálysértésnek.

[9] Utalva a védőnek a büntetőeljárásban való részvételét és a tárgyaláson való jelenlétét kötelezően előíró rendelkezések közötti különbségre, kiemelte, hogy a Be. a felülvizsgálatot megalapozó abszolút eljárási szabálysértésként a kötelező jelenlét hiányát nevesíti. Ebből következik, hogy ha egy eljárási cselekményen – ahogyan jelen ügy kapcsán is történt – a szabályszerűen idézett védő távolléte nem akadályozza a határozat kihirdetésének, úgy ezen eljárási cselekmény idején a védő eljárási részvételének hiánya nem teszi lehetővé az abszolút eljárási szabálysértés megállapíthatóságát.

[10] Hangsúlyozta, hogy feltétlen hatályon kívül helyezést érdemlő eljárási szabálysértés megvalósulását az eredményezte volna, amennyiben a másodfokú bíróság bizonyítás-felvételt rendelt volna el a távollévő védő ellenére, avagy a perbeszéd előadása maradt volna el ezen okból. Minthogy a védő a még érvényben lévő meghatalmazása alapján az érdemi nyilvános ülésen elmondta a perbeszédét, így a határozat kihirdetésére napolt nyilvános ülésről bármely okból történt távolmaradása nem eredményezte a IV. rendű terhelt védekezési jogának sérülését.

[11] Érvelése helytállóságának alátámasztásaként a Kúria a Bírói Határozatok Gyűjteményében közzétett Bfv.I.1205/2023/8. számú döntésében leírtak idézésével nyomatékosította, hogy az abban foglaltak jelen eljárásjogi helyzetre is irányadónak tekintendők.

[12] Figyelemmel arra, hogy az érintett nyilvános ülésen kizárólag a már meghozott határozat kihirdetése, vagyis az ügydöntő határozat közlése történt meg, ennek megfelelően a védő jelenléte ekkor már nem volt kötelező, ezért a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt hatályon kívül helyezési ok emiatt sem állapítható meg.

[13] Indokai alapján a jogerős határozat hatályban fenntartására tett indítványt.

[14] 3. A IV. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében fenntartotta a felülvizsgálati indítványban foglaltakat.

[15] Továbbra is hangsúlyozta, hogy a határozat kihirdetésére védő hiányában nem kerülhetett volna sor a védelemhez való jog alapelvi szinten való megjelenése okából. Példálózó jelleggel mutatott rá, hogy a korábban eljáró védő nyilvános ülésen történő megjelenésében történő objektív akadályoztatása mely eljárásjogi lehetőségeknek képezte gátját – így személyes jelenlét, nyilatkozattétel, esetleges jogorvoslat bejelentése –, melyet további érvként hangoztatott a hatályon kívül helyezés szükségessége mellett.

[16] **III.** A IV. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány alaptalan.

[17] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[18] 2. Eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont]. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint feltétlen eljárási szabálysértés – és erre tekintettel egyúttal felülvizsgálati ok –, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[19] A IV. rendű terhelt védője a feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértés megvalósulását arra alapította, hogy a másodfokú bíróság a IV. rendű terhelt vonatkozásában a büntetőeljárási törvény hatályos rendelkezéseinek megsértésével járt el akkor, amikor az ügydöntő határozat kihirdetése céljából megtartott nyilvános ülésen nem tekintette eljárási akadálynak a védő hiányát.

[20] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat alapjául szolgáló eljárást megvizsgálva megállapította, hogy az ügyben másodfokon eljáró bíróság a határozat hatályon kívül helyezésére vezető eljárási hibát nem megvalósítva hirdette ki ügydöntő végzését.

[21] A Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatban már kifejtette, hogy amennyiben a büntetőeljárásban törvényi parancs okából védő részvétele kötelező, a védő részvétele nélkül zajló tárgyaláson (nyilvános ülésen) a kötelező védői jelenlét megsértésével felvett bizonyítás érvénytelen, így az ilyen bizonyításra épülő ügydöntő határozat sem érvényes (Bfv.III.1228/2017/15., BH 2018.138.). Védői jelenlét hiányában történő tárgyalás (nyilvános ülés) ezért megvalósítja a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt, felülvizsgálatra is alapot adó abszolút eljárási szabálysértést.

[22] Az előbbiekből értelemszerűen következik, hogy ha a tárgyaláson (nyilvános ülésen) kötelező részvétel előírásával szemben védő nem vett részt, a védelem hiányából fakadó eljárási szabálysértés következményeként az ügydöntő határozat hatályon kívül helyezése mellett a felülbírálatot végző bíróság a tárgyalás megismétlését rendeli el. Az eljárás megismétlése ez esetben sem öncélú, hanem azt szolgálja, hogy a megismételt eljárás során a bizonyítás már védő jelenlétében legyen lefolytatható. Könnyen belátható tehát, hogy amennyiben a védő hiánya a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapításában szerepet nem játszó eljárási aktust érint, úgy a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási

szabálysértés felrovása szóba sem kerülhet. Ilyen esetben ugyanis az ítélet (végzés) hatályon kívül helyezésének következményeként az eljárás megismétlése pontosan azt eredményezné, ami már az alapeljárásban is érvényes volt: a tárgyaláson felvett bizonyítás, illetőleg a terhelt büntetőjogi felelősségében történő döntést befolyásoló eljárási cselekmény védő jelenlétében való lefolytatását. Ez azonban ebben az esetben már az alapeljárásban megtörtént, így az ilyen hatályon kívül helyezés ezért a semmibe vezető.

[23] 3. A kifejtetteket a jelen ügyre vonatkoztatva ezért az alábbi megállapítások tehetők.

[24] A Be. 589. §-a alapján a másodfokú bírósági eljárásban – az arra vonatkozó részben foglalt kivételektől eltekintve – az elsőfokú bírósági eljárásra vonatkozó általános szabályok az irányadók.

[25] Nem kétséges, hogy az eljárásban a IV. rendű terhelt védelmében a védő részvétele kötelező volt, mert a vád tárgyat képező kábítószer-kereskedelem büntetettére [Btk. 176. § (1) bekezdés negyedik fordulat] a törvény 5 évnél súlyosabb szabadságvesztés kiszabását rendeli [Be. 44. § a) pont]. Ebből következően kötelező volt a védő részvétele a tárgyaláson és a másodfokú bíróság nyilvános ülésén is (Be. 434. §).

[26] Ennek megfelelően a tárgyaláson a IV. rendű terhelt védelme mindvégig biztosított volt az általa meghatalmazott védő eljárása által, majd a másodfokú eljárásban a nyilvános ülésen, melyről kivételt képez a 2025. január 20. napján – határozathirdetésre kitűzött – tárgyalási nap, amely azonban nem alapozta meg a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt felülvizsgálati ok megállapítását.

[27] A Be. 550. § (2) bekezdésére figyelemmel a határozat kihirdetésére kitűzött tárgyaláson a határozat a vádlott és a védő távollétében is kihirdethető, ha a tárgyaláson a vádlott, illetve a védő szabályszerű idézésre nem jelent meg. A Be. 425. § (3) bekezdése szerint a nyilvános ülésre az e törvényben megállapított eltérésekkel a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések az irányadók, vagyis ez a másodfokú eljárásban az ügydöntő határozat kihirdetésére elnapolt nyilvános ülésre is érvényes.

[28] A 2025. január 20-án megtartott nyilvános ülésen a bíróság rögzítette, hogy a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a IV. rendű terhelt meghatalmazott védője, személy 1, majd kihirdette a 12. alszámon hozott ügydöntő határozatot.

[29] A felülvizsgálati indítvánnyal élő védő által hivatkozott 2025/1. számú Bírósági Közlöny adatai szerint személy 1-et Magyarország köztársasági elnöke 2025. január 15. napján bírónak nevezte ki, így ezen a napon az ügyvédi tevékenysége is megszűnt. Megállapítható ezért, hogy eljárási szabályt sértett a másodfokú bíróság, amikor a kötelező védelem ellenére nem gondoskodott védő kirendeléséről a IV. rendű terhelt részére, azonban a fentebb részletezett előírások tükrében a kihirdetett ügydöntő határozat érvényességét ez nem érintette. A 2025. január 20-i határnapon ugyanis kizárólag az első fokon meghozott ítélet helybenhagyását kimondó végzés kihirdetésére került sor, azaz bizonyítás felvétele nem történt. A másodfokú bíróság a Miskolci Járásbíróság ítéletét a korábbi, a IV. rendű terhelt védőjének jelenlétében zajló, a törvényi rendelkezéseket betartva megtartott tárgyalási napokon lefolytatott bizonyítás alapján hozta meg.

[30] A Be. 550. § (1) bekezdésére figyelemmel, ha az ügy bonyolultsága, a határozat nagy terjedelme vagy más fontos ok szükségessé teszi, a határozat meghozatalára és kihirdetésére a tárgyalás 8, kivételesen 15 napra elnapolható. A határozat kihirdetésének határnapját a tárgyalás elnapolásakor ki kell tűzni. A határozat kihirdetésére elnapolt tárgyalás a tárgyalás speciális esete, amelyre a már meghozott határozat kihirdetése céljából kerül sor (BH 2020.263.). Ilyen esetben a törvény arra is lehetőséget ad, hogy a határozatot más összetételű tanács is kihirdethesse.

[31] Mindezek alapján tényként megállapítható a másodfokon eljáró bíróság korábban körülírt eljárási szabálysértése, azonban e szabálysértés nem okozza azt, hogy a határozat védő hiányában történő kihirdetése feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést valósított volna meg.

[32] Mindezt nem foghat helyt a vázolt perjogi helyzetből a IV. rendű terhelt védője által hangsúlyozott azon következtetés, mely a védelemhez való jog sérelmének – tévesen büntetőjogi fogalomként, valójában a büntetőeljárási törvény 3. §-ában szereplő alapelvben írtak szerinti – megsértését vélte megvalósultnak.

[33] A fentieket összefoglalva tehát az rögzíthető, hogy eljárási szabálysértés történt azáltal, miszerint az ügyben a terhelt a másodfokú eljárás egy szakaszában – 2025. január 15. és 20. napja között – a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett védővel, azonban ezen időszakban nem került sor olyan eljárási cselekményre, melyen a védő részvétele kötelező lett volna, így a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértés nem valósult meg.

[34] A Kúria nem osztotta a védői észrevételben a fenti eljárással a védői jogokat ért konkrét sérelem vonatkozásában kifejtetteket; a Be. 547. §-a szerinti intézkedés hiányában – amire tényszerűen nem került sor – a védő a határozat kihirdetésére kitűzött nyilvános ülésen már semmiféle nyilatkozatot nem tehetett volna, a kihirdetett határozat tartalmára figyelemmel jogorvoslati nyilatkozatot sem. Ugyanakkor ez közömbös is, mert a feltétlen eljárási szabálysértés az ügyre való konkrét kihatására való tekintet nélkül vonja maga után a határozat hatályon kívül helyezésének kötelezettségét; nem feltétlen eljárási szabálysértés viszont kihatásától függetlenül a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható, így hatályon kívül helyezéshez nem vezethet.

[35] A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a IV. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[36] *A döntés elvi tartalma*

A határozat kihirdetésére kitűzött tárgyaláson (nyilvános ülésen) a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására bizonyítás felvétele nem történik. Ezért a kötelező védelem ellenére a határozat kihirdetésének időpontjában védővel nem rendelkező terhelt vonatkozásában nem valósul meg feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés.

[37] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[38] Az ugyanazon jogosult által ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró